

Joi, 7 mai 2009

22. se angajează să își îndeplinească rolul în totalitate, să își onoreze responsabilitățile cu privire la funcționarea COSAC și să continue să ofere asistență tehnică secretariatului COSAC și reprezentanților parlamentelor naționale;

23. reamintește faptul că activitățile Parlamentului European și ale parlamentelor naționale în cadrul COSAC trebuie să fie complementare și nu trebuie fragmentate sau abuzate din exterior;

24. consideră că este necesară o mai mare implicare din partea comisiilor specializate în pregătirea reuniunilor COSAC și în reprezentarea la aceste reuniuni; consideră că delegația sa ar trebui condusă de președintele Comisiei pentru afaceri constituționale și ar trebui să includă președinții și raportorii comisiilor specializate care tratează punctele de pe ordinea de zi a reuniunii COSAC în cauză; consideră esențială informarea Conferinței președinților și a deputaților, după fiecare reuniune, cu privire la desfășurarea și rezultatele reuniunilor COSAC;

*

* *

25. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

Punerea în aplicare a inițiativei cetățenilor

P6_TA(2009)0389

Rezoluția Parlamentului European din 7 mai 2009 prin care se solicită Comisiei să prezinte o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind punerea în aplicare a inițiativei cetățenești (2008/2169(INI))

(2010/C 212 E/14)

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 192 paragraful (2) din Tratatul CE,
- având în vedere Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007,
- având în vedere Tratatul de instituire a unei Constituții pentru Europa ⁽¹⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 20 februarie 2008 privind Tratatul de la Lisabona ⁽²⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 19 ianuarie 2006 privind perioada de reflecție: structura, subiectele și cadrul unei evaluări a dezbaterii referitoare la Uniunea Europeană ⁽³⁾,
- având în vedere articolele 39 și 45 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri constituționale și avizul Comisiei pentru petiții (A6-0043/2009),

⁽¹⁾ JO C 310, 16.12.2004, p. 1.

⁽²⁾ Texte adoptate, P6_TA(2008)0055.

⁽³⁾ JO C 287 E, 24.11.2006, p. 306.

Joi, 7 mai 2009

- A. întrucât Tratatul de la Lisabona introduce inițiativa cetățenească prin care, la inițiativa a cel puțin un milion de cetățeni ai Uniunii, resortisanți ai unui număr semnificativ de state membre, Comisia Europeană poate fi invitată să prezinte, în limitele atribuțiilor sale, o propunere corespunzătoare în materii în care acești cetățeni consideră că este necesar un act juridic al Uniunii, în vederea aplicării tratatelor - articolul 11 alineatul (4) din Tratatul UE, în versiunea Tratatului de la Lisabona (TUE);
- B. întrucât, astfel, un milion de cetățeni ai Uniunii vor obține același drept de a solicita Comisiei prezentarea unei propuneri legislative ca și Consiliul, încă de la instituirea Comunităților Europene în 1957 (inițial articolul 152 din Tratatul CEE, în prezent articolul 208 din Tratatul CE, în viitor articolul 241 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”)) și Parlamentul European de la intrarea în vigoare a Tratatului de la Maastricht în 1993 (în prezent articolul 192 Tratatul CE, în viitor articolul 225 TFUE);
- C. întrucât, astfel, cetățenii vor participa în mod direct la exercitarea autorității suverane a Uniunii Europene, fiind implicați pentru prima dată în mod direct în inițierea propunerilor legislative europene;
- D. întrucât articolul 11 alineatul (4) TUE. are ca scop stabilirea unui drept individual de participare la inițiativa cetățenească, ca urmare a dreptului de participare la viața democratică a Uniunii în temeiul articolului 10 alineatul (3) TUE;
- E. întrucât dreptul la inițiativă este adeseori confundat cu dreptul de petiție; întrucât este necesar să se asigure că cetățenii sunt pe deplin conștienți de distincția dintre cele două drepturi, mai ales având în vedere că o petiție este adresată Parlamentului, iar inițiativa cetățenească este adresată Comisiei;
- F. întrucât instituțiilor Uniunii și statelor membre li se solicită să creeze condițiile pentru exercitarea în bune condiții, transparentă și eficientă a dreptului de participare a cetățenilor Uniunii;
- G. întrucât procedurile și condițiile impuse inițiativei cetățenești, inclusiv numărul minim de state membre din care trebuie să provină cetățenii care iau parte la această inițiativă, trebuie stabilite de către Parlamentul European și Consiliu printr-un regulament, în conformitate cu procedura legislativă adecvată (articolul 24 primul paragraf din TFUE);
- H. întrucât la adoptarea și aplicarea acestui regulament trebuie garantate, în special, drepturile fundamentale la egalitate, bună administrare și protecție juridică;

Numărul minim de state membre

- I. întrucât în ceea ce privește „numărul minim de state membre din care trebuie să provină cetățenii care prezintă o astfel de inițiativă” (articolul 24 primul paragraf TFUE), acesta trebuie să reprezinte un „număr semnificativ de state membre” (articolul 11 alineatul (4) TUE.);
- J. întrucât stabilirea numărului minim de state membre nu poate fi arbitrară, ci trebuie să fie orientată în funcție de scopul regulamentului și interpretată în conformitate cu alte dispoziții ale tratatului, pentru a evita interpretările contradictorii;
- K. întrucât scopul regulamentului este acela de a garanta că procesul legislativ european nu se bazează pe interesele particulare ale unor state membre, ci pe interesul european general;
- L. întrucât articolul 76 TFUE indică că, dacă o propunere legislativă este susținută de un sfert dintre statele membre, se poate presupune că aceasta ia în considerare în mod suficient interesul european general; întrucât, ca atare, un astfel de număr minim poate fi considerat de necombătut;
- M. întrucât scopul regulamentului va fi atins numai în cazul în care acesta este asociat cu un număr minim de declarații de susținere provenite din fiecare dintre aceste state membre;

Joi, 7 mai 2009

- N. întrucât se poate ajunge la concluzia ca urmare a articolului 11 alineatul (4) TUE, care menționează cifra de un milion de resortisanți ai Uniunii, dintr-o populație de aproximativ 500 milioane de cetățeni, că proporția de 1/500 din populație poate fi considerată drept reprezentativă;

Vârsta minimă a participanților

- O. întrucât articolul 11 alineatul (4) TUE se aplică tuturor cetățenilor Uniunii;
- P. întrucât, cu toate acestea, orice tip de îngrădire a dreptului la participare democratică și orice tratament inegal pe motiv de vârstă trebuie să respecte principiul proporționalității;
- Q. întrucât, în plus, este de dorit să se evite interpretările contradictorii care ar apărea, de exemplu în cazul în care vârsta minimă de participare la alegerile europene într-un stat membru ar fi inferioară vârstei minime de participare la inițiativa cetățenească;

Procedura

- R. întrucât succesul unei inițiative cetățenești obligă Comisia să analizeze preocupările acesteia și să ia decizii dacă și în ce măsură va prezenta o propunere de act legislativ în consecință;
- S. întrucât, pentru prezentarea propunerii de act legislativ de către Comisie, este recomandabil ca inițiativele să facă referire la unul sau mai multe temeuri juridice;
- T. întrucât o inițiativă cetățenească poate continua numai în cazul în care este admisibilă în măsura în care:
- conține a solicitare adresată Comisiei de a prezenta o propunere de act legislativ al Uniunii,
  - Uniunea deține competența legislativă în acest domeniu, iar Comisia are dreptul de a prezenta o propunere privind materiile în cauză, și
  - actul legislativ solicitat nu este în mod evident contrar principiilor generale de drept aplicate în Uniunea Europeană,
- U. întrucât o inițiativă cetățenească se bucură de succes în cazul în care este admisibilă în sensul de mai sus și reprezentativă, respectiv este susținută de cel puțin un milion de cetățeni, resortisanți ai unui număr semnificativ de state membre;
- V. întrucât este sarcina Comisiei de a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile pentru o inițiativă cetățenească de succes;
- W. întrucât, în vederea organizării unei inițiative cetățenești, este de dorit, încă înainte strângerii declarațiilor de susținere, stabilirea securității juridice în ceea ce privește admisibilitatea inițiativei cetățenești;
- X. întrucât sarcina verificării autenticității declarațiilor de susținere nu poate fi îndeplinită de către Comisie și trebuie preluată așadar de către statele membre; întrucât, cu toate acestea, obligațiile statelor membre în acest sens se referă doar la inițiativele în temeiul articolului 11 alineatul (4) din TUE și în niciun caz la inițiative considerate inadmisibile pentru temeiurile prezentate anterior; întrucât, prin urmare, este necesar ca statele membre să aibă, chiar înainte de a demara strângerea declarațiilor de susținere, securitatea juridică în ceea ce privește admisibilitatea inițiativei cetățenești;
- Y. întrucât verificarea admisibilității inițiativei cetățenești de către Comisie se limitează totuși exclusiv la temeiurile juridice menționate anterior și nu poate, sub nicio formă, include considerații privind oportunitatea politică; întrucât acest lucru va garanta faptul că Comisia nu este liberă să decidă, pe baza propriilor considerații politice, dacă o inițiativă cetățenească poate fi declarată admisibilă sau nu;

Joi, 7 mai 2009

- Z. întrucât este oportună structurarea procedurii inițiativei cetățenești în următoarele cinci etape:
- înregistrarea inițiativei,
  - strângerea declarațiilor de susținere,
  - prezentarea inițiativei,
  - prezentarea poziției Comisiei
  - verificarea conformității cu tratatele a actului legislativ solicitat.

Principiul transparenței

- AA. întrucât inițiativa cetățenească reprezintă o modalitate de exercitare a autorității publice suverane în domeniul legislației și se supune, ca atare, principiului transparenței; întrucât acest lucru presupune ca organizatorii inițiativei cetățenești să își asume public responsabilitatea pentru finanțarea sa, inclusiv sursele acestei finanțări;

Monitorizarea politică a procesului

- AB. întrucât este sarcina politică a Parlamentului să monitorizeze procesul unei inițiative cetățenești;
- AC. întrucât această responsabilitate cuprinde aplicarea regulamentului privind atât inițiativa cetățenească, dar și poziția politică a Comisiei în ceea ce privește solicitarea prezentată prin inițiativa cetățenească;
- AD. întrucât este important să se asigure compatibilitatea între solicitările adresate Comisiei printr-o inițiativă cetățenească și prioritățile și propunerile aprobate în mod democratic de Parlamentul European;
1. solicită Comisiei să prezinte, imediat după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, o propunere de regulament privind inițiativa cetățenească, pe baza articolului 24 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
  2. solicită Comisiei să țină cont în mod corespunzător de recomandările prevăzute în anexa prezentei rezoluții;
  3. solicită ca regulamentul să fie clar, simplu și ușor de utilizat, incluzând elemente practice legate de definirea inițiativei cetățenești, astfel încât aceasta să nu fie confundată cu dreptul de a adresa petiții;
  4. decide examinarea, imediat după adoptarea respectivului regulament, a instituirii unui sistem eficient de monitorizare a procesului inițiativei cetățenești;

*

* *

5. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.
-

Joi, 7 mai 2009

ANEXĂ

RECOMANDĂRI REFERITOARE LA CONȚINUTUL PROPUNERII COMISIEI DE REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI PRIVIND PROCEDURA ȘI CONDIȚIILE INIȚIATIVEI CETĂȚENEȘTI***Stabilirea numărului minim de state membre***

1. Numărul minim de state membre din care trebuie să provină cetățenii Uniunii care participă la inițiativa cetățenească reprezintă un sfert dintre statele membre.
2. Această cerință este îndeplinită numai în cazul în care cel puțin 1/500 din populația fiecăruia dintre statele respective susține inițiativa.

Stabilirea vârstei minime a participanților

3. Fiecare cetățean al Uniunii care are drept de vot în conformitate cu legislația din statul său membru de origine poate participa la inițiativa cetățenească.

Stabilirea procedurii

4. Procedura inițiativei cetățenești cuprinde următoarele cinci etape:
  - înregistrarea inițiativei,
  - strângerea declarațiilor de susținere,
  - prezentarea inițiativei,
  - prezentarea poziției Comisiei,
  - verificarea conformității cu tratatele a actului legislativ solicitat.
5. Prima etapă a inițiativei cetățenești începe cu înregistrarea inițiativei la Comisie, de către organizatori, și se încheie cu decizia formală a Comisiei cu privire la succesul înregistrării inițiativei cetățenești. Aceasta are următoarele caracteristici:
  - (a) O inițiativă cetățenească trebuie înregistrată în mod adecvat la Comisie de către organizatori. Înregistrarea trebuie să conțină numele, data nașterii, cetățenia și adresa fiecărui organizator, precum și textul exact al inițiativei cetățenești într-una dintre limbile oficiale ale Uniunii.
  - (b) Comisia verifică admisibilitatea formală a inițiativei cetățenești înregistrate. O inițiativă cetățenească este admisibilă din punct de vedere formal dacă îndeplinește următoarele patru condiții:
    - Conține o solicitare adresată Comisiei Europene de a prezenta o propunere de adoptare a unui act legislativ al Uniunii.
    - Uniunea deține competența în temeiul tratatelor pe care se întemeiază, de a adopta un astfel de act legislativ.
    - Uniunea deține competența în temeiul tratatelor pe care se întemeiază, de a prezenta o propunere de act legislativ privind materiile în cauză.
    - actul legislativ solicitat nu este în mod evident contrar principiilor generale de drept aplicate în Uniunea Europeană,

Comisia se asigură de faptul că organizatorii obțin toată susținerea necesară în conformitate cu articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, mai ales în scopul de a asigura că inițiativele înregistrate sunt admisibile. În plus, Comisia informează organizatorii despre proiectele legislative în curs sau propuse, legate de materiile tratate în cadrul respectivei inițiative cetățenești, precum și despre inițiative cetățenești înregistrate cu succes, care se referă, în totalitate sau parțial, la aceleași aspecte.

Joi, 7 mai 2009

- (c) În termen de două luni după înregistrarea inițiativei cetățenești, Comisia trebuie să ia o decizie cu privire la admisibilitatea și posibilitatea de înregistrare a inițiativei. Înregistrarea poate fi refuzată numai din motive juridice și în niciun caz din motive de oportunitate politică.
- (d) Decizia se adresează atât organizatorilor, în mod individual, cât și publicului larg. Decizia este comunicată organizatorilor și publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Parlamentul European, Consiliul și statele membre sunt informate imediat cu privire la decizia luată.
- (e) Decizia este supusă verificării de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene, precum și de către Ombudsman European, în conformitate cu dispozițiile corespunzătoare ale dreptului UE. Acest lucru se aplică *mutatis mutandis*, în cazul în care Comisia se abține de la adoptarea unei astfel de decizii.
- (f) Comisia publică pe pagina sa de internet o listă cu toate inițiativele cetățenești depuse cu succes.
- (g) Organizatorii unui inițiativă cetățenești pot retrage inițiativa în orice moment. În acest caz, inițiativa se consideră a fi neînregistrată, fiind eliminată de pe lista Comisiei mai sus menționată.
6. A doua etapă a inițiativei cetățenești europene cuprinde colectarea de declarații individuale de susținere pentru inițiativa cetățenească înregistrată cu succes, precum și confirmarea oficială de către statele membre cu privire la rezultatul colectării declarațiilor individuale de susținere. Aceasta are următoarele caracteristici:
- (a) Statele membre stabilesc o procedură eficientă de colectare a declarațiilor valide de susținere pentru o inițiativă cetățenească și de confirmare oficială a rezultatelor acestei colectări.
- (b) O declarație de susținere este considerată validă dacă este anunțată, respectând normele juridice corespunzătoare ale statelor membre în cauză și dreptul UE, în termenul prevăzut pentru colectarea declarațiilor de susținere. Termenul pentru colectarea declarațiilor de susținere este de un an. Acesta începe în prima zi a celei de-a treia luni după decizia privind înregistrarea inițiativei cetățenești.
- (c) Fiecare susținător își declară în mod individual susținerea, de regulă prin semnătură personală (de mână sau electronică, dacă este cazul). Declarația de susținere a unei persoane trebuie să conțină cel puțin numele, data nașterii, adresa și cetățenia acesteia. În cazul în care persoana respectivă deține mai multe cetățenii, aceasta menționează, la alegere, numai una dintre ele.
- Datele cu caracter personal sunt protejate, organizatorii inițiativei cetățenești fiind ținuti responsabili.
- (d) Declarația de susținere a unei inițiative cetățenești poate fi realizată o singură dată. Fiecare declarație de susținere conține o declarație solemnă separată a persoanei respective, prin care aceasta asigură faptul că nu și-a manifestat susținerea anterior pentru aceeași inițiativă cetățenească.
- (e) Fiecare declarație de susținere poate fi retrasă până la expirarea perioadei de colectare a declarațiilor de susținere. Astfel, susținerea exprimată inițial este considerată nulă. Organizatorii trebuie să informeze fiecare susținător al declarației cu privire la această opțiune. Fiecare declarație de susținere trebuie să conțină o declarație separată a persoanei respective, prin care aceasta să asigure faptul că a luat la cunoștință această opțiune.
- (f) Toate persoanele care și-au manifestat susținerea vor obține de la organizatori o copie a declarației lor de susținere, inclusiv a declarației solemne, precum și a declarației referitoare la luarea la cunoștință a opțiunii de retragere.
- (g) Statele membre vor elibera în termen de două luni, în urma verificării declarațiilor de susținere, o confirmare oficială cu privire la numărul declarațiilor de susținere valide, menționate în ordinea cetățeniei persoanelor care și-au manifestat susținerea. Această confirmare va fi adresată organizatorilor inițiativei cetățenești. Statele membre garantează, prin intermediul unor măsuri adecvate, faptul că fiecare declarație de susținere va fi confirmată o singură dată de către un stat membru și că astfel se vor evita în mod eficient confirmările multiple efectuate de diferite state membre sau de diferite agenții ale aceluiași stat membru.
- Datele cu caracter personal sunt protejate, autoritățile relevante ale statelor membre fiind ținute responsabile.
7. Cea de a treia etapă a inițiativei cetățenești europene începe cu prezentarea inițiativei la Comisie, de către organizatori, și se încheie cu decizia formală a Comisiei cu privire la succesul prezentării inițiativei cetățenești. Aceasta are următoarele caracteristici:
- (a) O inițiativă cetățenească trebuie prezentată Comisiei de către organizatori în conformitate cu cerințele legale. La prezentarea inițiativei trebuie prezentate confirmările statelor membre privind numărul declarațiilor de susținere.

Joi, 7 mai 2009

- (b) Comisia verifică reprezentativitatea inițiativei cetățenești prezentate. O inițiativă cetățenească este reprezentativă dacă îndeplinește următoarele criterii:
- este susținută de cel puțin un milion de cetățeni ai Uniunii,
  - incluzând resortisanți a cel puțin un sfert dintre statele membre,
  - numărul resortisanților fiecărui stat membru reprezintă cel puțin 1/500 din populația statului respectiv.
- (c) În termen de două luni după depunerea inițiativei cetățenești, Comisia trebuie să decidă dacă depunerea inițiativei a avut loc în mod satisfăcător. Decizia trebuie să includă și o declarație privind reprezentativitatea inițiativei. Depunerea inițiativei poate fi refuzată numai din motive juridice și în niciun caz din motive de oportunitate politică.
- (d) Decizia se adresează atât organizatorilor, în mod individual, cât și publicului larg. Decizia este comunicată organizatorilor și publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Parlamentul European, Consiliul și statele membre sunt informate imediat cu privire la decizia luată.
- (e) Decizia este supusă controlului de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene, precum și de către Ombudsman European, în conformitate cu dispozițiile corespunzătoare ale dreptului UE. Acest lucru se aplică *mutatis mutandis*, în cazul în care Comisia se abține de la adoptarea unei astfel de decizii.
- (f) Comisia publică pe pagina sa de internet o listă cu toate inițiativele cetățenești depuse cu succes.
8. Cea de a patra etapă a inițiativei cetățenești cuprinde examinarea detaliată de către Comisie a revendicărilor inițiativei cetățenești și se încheie cu prezentarea formală a poziției Comisiei cu privire la solicitarea formulată în inițiativa cetățenească de a prezenta o propunere de act legislativ. Aceasta are următoarele caracteristici:
- (a) O inițiativă cetățenească depusă cu succes obligă Comisia să evalueze materiile tratate în cadrul inițiativei cetățenești.
- (b) În acest scop, Comisia audiază organizatorii inițiativei cetățenești și le oferă acestora posibilitatea de a-și prezenta sub formă detaliată materiile prezentate în inițiativă.
- (c) Comisia ia o decizie cu privire la solicitarea conținută în inițiativa cetățenească în termen de trei luni. În cazul în care nu intenționează să prezinte o propunere, Comisia explică Parlamentului și organizatorilor motivele sale care justifică această decizie.
- (d) Decizia se adresează atât organizatorilor, în mod individual, cât și publicului larg. Decizia este comunicată organizatorilor și publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Parlamentul European, Consiliul și statele membre sunt informate imediat cu privire la decizia luată.
- (e) În cazul în care Comisia se abține să hotărască cu privire la solicitarea prezentată în cadrul inițiativei cetățenești, acest lucru va fi supus controlului de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene, precum și de către Ombudsmanul European, în conformitate cu dispozițiile corespunzătoare ale dreptului UE.

Principiul transparenței

9. Organizatorilor unei inițiative cetățenești înregistrate cu succes li se solicită, într-un termen adecvat, ulterior încheierii procedurii, să prezinte Comisiei un raport privind finanțarea inițiativei, care să includă sursele de finanțare (raport de transparență). Raportul este examinat de către Comisie și publicat împreună cu un aviz.
10. Ca regulă generală, Comisia ar trebui să înceapă să examineze conținutul unei inițiative cetățenești doar după prezentarea unui raport de transparență într-o formă corespunzătoare.
-